สลค. e-mail
ส่ง : กนธ.
รับที่ : ธ7569/64
9 ก.ค. 2564 เวลา 17.00 น.

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๑๔๕

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ (MARPOL Annex V)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๕๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๒/๑๐๔๓๐ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๑๑๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔
๕. สำเนาและคำแปลอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องมลพิษจากขยะบนเรือ (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, Annex V Regulation for the Prevention of Pollution by Garbage from Ships: MARPOL Annex V)
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๗๐๓/๑๒๗๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๗. แบบตรวจเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี (Checklist)

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, Annex V Regulation for the Prevention of Pollution by Garbage from Ships: MARPOL Annex V) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ตลอดทั้งสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบ ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ซึ่งเป็นทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากการเดินเรือ ได้รับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships: MARPOL) เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๓ ซึ่งต่อมาอนุสัญญาฯ ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๗๘ และพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๙๗ โดยอนุสัญญาฯ ประกอบด้วย ๖ ภาคผนวก ครอบคลุมกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากเรือทั้งที่เกิดจากอุบัติเหตุและจากการปฏิบัติงานตามปกติ โดยประเทศไทยได้เข้าเป็น

/ภาคี ...

ภาคีอนุสัญญาฯ ภาคผนวก ๑ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน (MARPOL Annex I Regulations for the Prevention of Pollution by Oil) และภาคผนวก ๒ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการควบคุมมลพิษจากสารเหลวมีพิษในระวางเรือ (MARPOL Annex II Regulations for the Control of Pollution by Noxious Liquid Substances in Bulk) เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

๑.๑.๒ อนุสัญญา MARPOL Annex V ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๑ กล่าวถึงการจัดการขยะหลากหลายประเภทจากเรือ การกำหนดมาตรการการกำจัดขยะดังกล่าวโดยใช้ระยะห่างจากแผ่นดินเป็นเส้นฐานในการคำนวณ โดยข้อกำหนดเหล่านี้จะมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นในบริเวณพื้นที่กำหนดพิเศษและแท่นอยู่กับที่และแท่นลอยน้ำ รวมถึงการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐภาคีในการบังคับการปฏิบัติตามข้อกำหนดแห่งอนุสัญญาฉบับนี้ ปัจจุบันมีรัฐภาคีอนุสัญญาฯ จำนวน ๑๕๔ ประเทศ เช่น จีน แคนาดา ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น โดยประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาฉบับนี้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙๘.๕๖ ของกองเรือโลก (World Tonnage)

๑.๒ การดำเนินการ

๑.๒.๑ ประเทศไทยโดยกรมเจ้าท่าได้เข้าร่วมโครงการ IMO/NORAD ภายใต้ข้อตกลงระหว่างองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) และองค์กรความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งนอร์เวย์ (Norwegian Agency for Development Cooperation: NORAD) เพื่อให้ความช่วยเหลือในการเตรียมการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) (ระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) โดยกรมเจ้าท่าได้กำหนดให้อนุสัญญา MARPOL Annex V เป็นอนุสัญญาที่อยู่ภายใต้โครงการดังกล่าว เนื่องจากเนื้อหาของอนุสัญญาฯ เป็นการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ลด ควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือที่ประเทศไทยจะต้องมีหน้าที่ในการออกกฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการและเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับพันธกรณีของประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS ๑๙๘๒)

๑.๒.๒ กรมเจ้าท่าได้เข้าร่วมในโครงการต่อเนื่องภายใต้โครงการ IMO/NORAD-MEPSEAS (ระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพื่อขอรับการสนับสนุน ติดตามและเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ

๑.๒.๓ กรมเจ้าท่าได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่รองรับพันธกรณีตามอนุสัญญา MARPOL Annex V โดยร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงกระทรวงคมนาคมแจ้งขอให้ยืนยันและดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับส่งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากกฎหมาย รวมทั้งหลักฐานการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ ตลอดจนแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญ และโดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นการรองรับการอนุวัติการตามอนุสัญญา MARPOL Annex V ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ จึงขอให้เร่งรัดการนำอนุสัญญาดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/๑.๒.๔ กระทรวงคมนาคม ...

๑.๒.๔ กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากกฎหมาย หลักฐานการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติฯ ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติฯ กับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ประกอบกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จึงขอให้กระทรวงคมนาคมเร่งรัดการนำอนุสัญญาดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. สาระสำคัญของเรื่องที่จะเสนอ

อนุสัญญา MARPOL Annex V ซึ่งวางหลักเกณฑ์มาตรฐานและข้อกำหนดระหว่างประเทศในการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐภาคีในการบังคับการปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาคผนวกนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดคำนิยาม การกำหนดคำนิยามของขยะ ได้แก่ ซากสัตว์ (Animal carcasses) เศษสินค้า (Cargo residues) น้ำมันปรุงอาหาร (Cooking oil) ของเสียจากการพักอาศัย (Domestic wastes) เครื่องมือทำประมง (Fishing gear) ของเสียจากอาหาร (Food wastes) เถ้าจากเตาเผา (Incinerator ashes) ของเสียจากการปฏิบัติงาน (Operational wastes) และพลาสติก (Plastic) คำนิยามของระหว่างทาง (En route) แท่นอยู่กับที่หรือแท่นลอยน้ำ (Fixed or floating platforms) แผ่นดินที่ใกล้ที่สุด (Nearest land) พื้นที่พิเศษ (Special area) การตรวจประเมิน (Audit) รูปแบบการตรวจประเมิน (Audit Scheme) ประมวลข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติตาม (Code for Implementation) และมาตรฐานการตรวจประเมิน (Audit Standard)

(๒) การใช้บังคับ กำหนดให้ภาคผนวกนี้ใช้บังคับกับเรือทุกลำ เว้นแต่จะมีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดเจน

(๓) ข้อห้ามทั่วไปของการปล่อยทิ้งขยะลงในทะเล ห้ามมิให้มีการปล่อยทิ้งขยะใด ๆ ลงในทะเล เว้นแต่จะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ๕ ๖ และ ๗ ของภาคผนวกนี้ และข้อ ๕.๒ ของประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำขั้วโลก (Polar Code) และห้ามมิให้ทิ้งพลาสติกลงทะเล รวมทั้งเชือกสังเคราะห์ อวนจับปลาสังเคราะห์ ถุงขยะพลาสติก และเถ้าผลิตภัณฑ์พลาสติกจากเตาเผา รวมถึงน้ำมันปรุงอาหาร เว้นแต่เป็นไปตามข้อ ๗ ของภาคผนวกนี้

/(๔) การทิ้งขยะ ...

(๔) <u>การทิ้งขยะนอกพื้นที่กำหนดพิเศษ</u> กำหนดให้การปล่อยทิ้งขยะลงในทะเลนอกพื้นที่พิเศษให้กระทำได้ในขณะที่เรืออยู่ระหว่างทางและไกลจากแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด โดยต้องไม่น้อยกว่าระยะ ๓ ไมล์ทะเล สำหรับของเสียจากอาหารซึ่งได้ผ่านเครื่องบดปั่นแล้วและสามารถผ่านตะแกรงที่มีช่องผ่านขนาดไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตร และต้องไม่น้อยกว่าระยะ ๑๒ ไมล์ทะเล สำหรับของเสียจากอาหารที่มิได้ผ่านการบำบัด และเศษสินค้าซึ่งไม่มีองค์ประกอบของสารที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกนี้ สำหรับน้ำล้างจากระวางสินค้า ดาดฟ้าเรือ และพื้นผิวภายนอกของเรือที่ประกอบด้วยสารทำความสะอาดและสารเติมแต่งอาจปล่อยทิ้งได้โดยจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลและเป็นไปตามข้อแนะนำของ IMO

(๕) <u>ข้อกำหนดสำหรับการทิ้งขยะจากแท่น</u> ห้ามมิให้ปล่อยทิ้งขยะใด ๆ จากแท่นอยู่กับที่หรือแท่นลอยน้ำ ซึ่งใช้ในการสำรวจ แสวงประโยชน์ และการดำเนินการนอกชายฝั่งที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติใต้ทะเล รวมถึงจากเรือขนาบข้างหรืออยู่ภายในระยะ ๕๐๐ เมตรจากแท่นนั้น โดยให้ปล่อยทิ้งของเสียจากอาหารลงสู่ทะเลจากแท่นดังกล่าวซึ่งตั้งอยู่เกินกว่า ๑๒ ไมล์ทะเลจากแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด รวมถึงจากเรือขนาบข้างหรืออยู่ภายในระยะ ๕๐๐ เมตรจากแท่นนั้นได้ต่อเมื่อขยะดังกล่าวได้ผ่านเครื่องบดปั่นแล้วและสามารถผ่านตะแกรงที่มีช่องผ่านขนาดไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตรได้

(๖) <u>การทิ้งขยะภายในพื้นที่พิเศษ</u> กำหนดให้การปล่อยทิ้งขยะภายในพื้นที่พิเศษนั้นสามารถกระทำได้ในขณะเรืออยู่ระหว่างทางและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การปล่อยทิ้งของเสียจากอาหารลงในทะเล ให้ห่างจากแผ่นดินที่ใกล้ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ แต่ไม่น้อยกว่าระยะ ๑๒ ไมล์ทะเล เมื่อขยะดังกล่าวได้ผ่านเครื่องบดปั่นแล้วและสามารถผ่านตะแกรงที่มีช่องผ่านขนาดไม่เกิน ๒๕ มิลลิเมตรได้ การปล่อยทิ้งเศษสินค้าซึ่งไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกโดยวิธีการขนถ่ายสินค้าจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด การปล่อยทิ้งน้ำล้างจากระวางสินค้า ดาดฟ้าเรือ และพื้นผิวภายนอกของเรือที่ประกอบด้วยสารทำความสะอาดและสารเติมแต่งต้องไม่มีสารเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมถึงการปล่อยทิ้งซากสัตว์โดยห่างจากแผ่นดินที่ใกล้ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยคำนึงถึงข้อแนะนำของ IMO

(๗) <u>การยกเว้น</u> กำหนดกรณียกเว้นที่สามารถปล่อยทิ้งขยะจากเรือได้ หากกระทำเพื่อรักษาความปลอดภัยของเรือและบุคคลบนเรือ หรือเพื่อการช่วยชีวิตในทะเล กรณีการทิ้งเป็นผลจากความเสียหายของเรือและอุปกรณ์ของเรือ แต่ต้องใช้มาตรการป้องกันตามสมควรทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุเพื่อป้องกันหรือลดการปล่อยทิ้งดังกล่าว หรือกรณีการสูญเสียเครื่องมือจับสัตว์น้ำโดยอุบัติเหตุ การปล่อยทิ้งอุปกรณ์ประมงจากเรือเพื่อป้องกันสิ่งแวดล้อมทางทะเลหรือความปลอดภัยของเรือหรือลูกเรือ

(๘) <u>สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับของเสีย</u> กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับของเสียในท่าเรือและสถานีขนส่งโดยไม่ก่อให้เกิดความล่าช้าแก่เรือโดยไม่มีเหตุอันควรและเป็นไปตามความต้องการของเรือที่ปฏิบัติการในบริเวณนั้น สำหรับรัฐภาคีที่มีพื้นที่ชายฝั่งติดกับพื้นที่พิเศษก็เช่นกันโดยต้องแจ้งให้ IMO ทราบเกี่ยวกับมาตรการที่กำหนดและเกี่ยวกับปัญหาความไม่พอเพียงของสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับของเสีย

(๙) <u>อำนาจของรัฐเจ้าของเมืองท่าด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน</u> กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐภาคีมีอำนาจในการตรวจสอบเรือที่อยู่ในเมืองท่าหรือสถานีขนส่งชายฝั่งของรัฐภาคีนั้นได้เมื่อมีเหตุชัดแจ้งอันเชื่อได้ว่านายเรือหรือลูกเรือไม่คุ้นเคยกับวิธีการป้องกันมลพิษจากขยะจากเรือภายใต้ภาคผนวกนี้

(๑๐) <u>ป้ายประกาศ แผนการจัดการขยะบนเรือ และการเก็บบันทึกการจัดการขยะ</u> กำหนดให้เรือที่มีความยาว ๑๒ เมตรขึ้นไป รวมถึงแท่นอยู่กับที่หรือลอยน้ำต้องแสดงป้ายประกาศให้ลูกเรือและผู้โดยสารทราบถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการทิ้งขยะตามข้อ ๓ ๔ ๕ และ ๖ ของภาคผนวกนี้ และข้อ ๕.๒ ของ Part II – A ของประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำขั้วโลก (Polar Code) ที่บังคับใช้ กำหนดให้เรือ

/ขนาด ...

ขนาด ๑๐๐ ตันกรอสส์ และเรือที่ขนส่งผู้โดยสารตั้งแต่ ๑๕ คน รวมถึงแท่นอยู่กับที่หรือแท่นลอยน้ำจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในเรื่องการแสดงป้ายประกาศ แผนจัดการขยะบนเรือ และมีบันทึกการจัดการขยะตามที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

(๑๑) <u>การบังคับใช้ของประมวลข้อบังคับว่าด้วยการอนุวัติการตราสารขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO)</u> กำหนดให้รัฐภาคีต้องนำบทบัญญัติของประมวลข้อบังคับว่าด้วยการอนุวัติการตราสารของ IMO มาใช้ดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบในภาคผนวกนี้

(๑๒) <u>การตรวจสอบการปฏิบัติตาม</u> กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องยอมรับให้ IMO ตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดในภาคผนวกนี้เป็นระยะตามมาตรฐานการตรวจประเมิน

(๑๓) <u>การบังคับใช้ของประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำขั้วโลก (Polar Code)</u> กำหนดให้นำประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำขั้วโลก (Polar Code) มาใช้บังคับกับเรือทุกลำที่อยู่ภายใต้บังคับภาคผนวกนี้

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V

๔.๑ เป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการจัดการขยะในทะเลของประเทศไทยและเพื่อช่วยลดปัญหามลพิษจากขยะทางทะเลในภูมิภาคอาเซียน

๔.๒ ช่วยให้ประเทศไทยมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำกับดูแลการทิ้งขยะจากเรือและแท่นลงทะเลให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ทำให้นานาประเทศมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของประเทศไทยและทำให้เรือไทยเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาด้านพาณิชยนาวีของประเทศไทยโดยรวม

๔.๓ เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติตามพันธกรณีของไทยตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ข้อ ๒๑๑ ซึ่งกำหนดให้รัฐภาคีออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือที่ชักธงของตนหรือจดทะเบียนกับตน รวมถึงวางข้อกำหนดพิเศษเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลสำหรับเรือต่างชาติที่เข้าสู่ท่าเรือหรือน่านน้ำภายในของตนหรือที่จะแวะที่ท่าจอดเรือนอกฝั่ง

๔.๔ เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยใน IMO เนื่องจากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวเป็นการสนับสนุนนโยบายและเป้าหมายในด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากการเดินเรือ และส่งผลดีสำหรับการสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกคณะมนตรีของ IMO อย่างต่อเนื่องของประเทศไทย

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเจ้าท่าได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อสอบถามความเห็นในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นตาม<u>สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖</u> สรุปได้ ดังนี้

(๑) <u>ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ</u> โดยที่อนุสัญญา MARPOL Annex V มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อลดและป้องกันมลพิษจากเรือและแท่นโดยออกมาตรการทางกฎหมายเพื่อห้ามการทิ้งขยะจากเรือและแท่น พร้อมทั้งกำหนดข้อยกเว้นให้ทิ้งขยะได้ในบางกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุสุดวิสัย นอกจากนี้ อนุสัญญาฯ ยังให้อำนาจรัฐเมืองท่าในการตรวจสอบเรือเพื่อบังคับให้เป็นไปตามอนุสัญญาอีกด้วย กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นว่าการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเลของไทยจากมลพิษจากเรือและแท่น รวมถึงยังเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ โดยเฉพาะข้อ ๒๑๑

/ที่กำหนดให้ ...

ที่กำหนดให้รัฐภาคีออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือที่ชักธงของตน รวมถึงวางข้อกำหนดพิเศษเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลสำหรับเรือต่างชาติที่เข้ามาในเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง ทั้งนี้ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องอยู่ระหว่างการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ ด้วยแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่ขัดข้องในหลักการต่อการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ หากกรมเจ้าท่าซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญามีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย ตลอดจนสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว โดยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ นั้น ไทยสามารถเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ได้โดยการภาคยานุวัติ (accession) ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๔ ของพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๗๘ โดยการมอบภาคยานุวัติสารต่อสำนักเลขาธิการ IMO

(๒) <u>ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐</u>

(๒.๑) เนื่องจากอนุสัญญา MARPOL Annex V มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ และหากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ จะต้องมีการออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯ ก็จะเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

(๒.๒) ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาให้ความเห็นชอบการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ กอปรกับเมื่อร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้แล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้ยกร่างภาคยานุวัติสาร (Instrument of Accession) เพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ เพื่อยื่นให้แก่สำนักเลขาธิการ IMO ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๔ ของพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๗๘ ต่อไป

๖. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่ามีความเห็น ดังนี้

(๑) <u>ความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V</u>

ประเทศไทยมีความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V เนื่องจากได้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่รองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ โดยร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว

(๒) <u>ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐</u>

การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL Annex V ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯ ดังนั้น จึงเข้าข่ายการจัดทำ “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

/๗. ข้อเสนอ ...

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ (MARPOL Annex V) และส่งให้รัฐสภาพิจารณาต่อไป

๗.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำภาคยานุวัติสาร (Instrument of Accession) เพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ (MARPOL Annex V) และยื่นต่อเลขาธิการองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) ภายหลังจากได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา และร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาดังกล่าวได้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองการต่างประเทศ
โทร ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๗๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ somsak.j@mot.go.th